

Safe
Transfer
Techniques

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

E-interaktivni priručnik za *Peer to Peer* učenje tehnika sigurnog transfера

STTech

Interaktivni priručnik

Sigurne tehnike transfera (STTech) –
Intelektualni ishod 3

Safe
Transfer
Techniques

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AUTORI:

doc. dr. sc. Iva Šklempe Kokić, viši predavač
Stjepan Jelica, mag. physioth., viši predavač
Mateja Znika, mag. physioth., viši predavač
Vesna Brumnić, dipl. physioth., viši predavač
dr. sc. Slavica Janković, viši predavač

Sadržaj

- 1 Poglavlje 1 – Peer to Peer podučavanje
- 2 Poglavlje 2 – Oprema koja se primjenjuje tijekom transfera
- 3 Poglavlje 3 - Principi i ergonomija transfera
- 4 Poglavlje 4 – Mobilnost i procjena rizika
- 5 Poglavlje 5 - Metode transfera
- 6 Poglavlje 6 - PAL predavanja za voditelje
- 7 Forum na web-u
- 8 Dodatak
- 9 Bilješke i izvori

Predgovor

Ovaj interaktivni priručnik predstavlja konačni rezultat Intelektualnog rezultata 3 projekta Erasmus+ „Digitalni alati i metode tehnika sigurnog transfera namijenjene pružateljima skrbi u suvremenom zdravstvu“ – STTech Erasmus+ KA204 projekt strateškog partnerstva 2020-1-DK01-KA204-075155. Kreiranje Intelektualnog rezultata 3 vodi Veleučilište „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru, Hrvatska.

Interaktivni priručnik će vas voditi kroz osnovna načela sigurnog transfera, procjene rizika i kako raditi s vlastitim tijelom ciljem prevencije iscrpljivanja i ozljeda na radu.

Prethodni projekt u Danskoj smanjio je ozljede na radu uzrokovane transferima za 36%. Navedeni rezultati temelj su ovog STTech projekta.

Partneri projekta su:

- **UCAM** (Zaklada sveučilišta San Antonio) iz Španjolske
- **VEVU** (Veleučilište „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru) iz Hrvatske
- **VIA** (Sveučilište primijenjenih znanosti) iz Danske
- **CYENS** (Istraživački centar o interaktivnim medijima, pametnim sustavima i novim tehnologijama) + AMEN (Starački dom Arhanđeo Mihael) s Cipra
- **Västerås** Centar za rehabilitaciju iz Švedske

Vodeći partner projekta STTech:

- Općina Aarhus, CFT (centar za tehnologije potpomognutog življenja) iz Danske.

Sudionike upoznajte ovdje: [About SST \(aarhus.dk\)](#)

Cecilie Høegh Langvad

Danska | Voditelj projekta
Tehnike sigurnog transfera

in

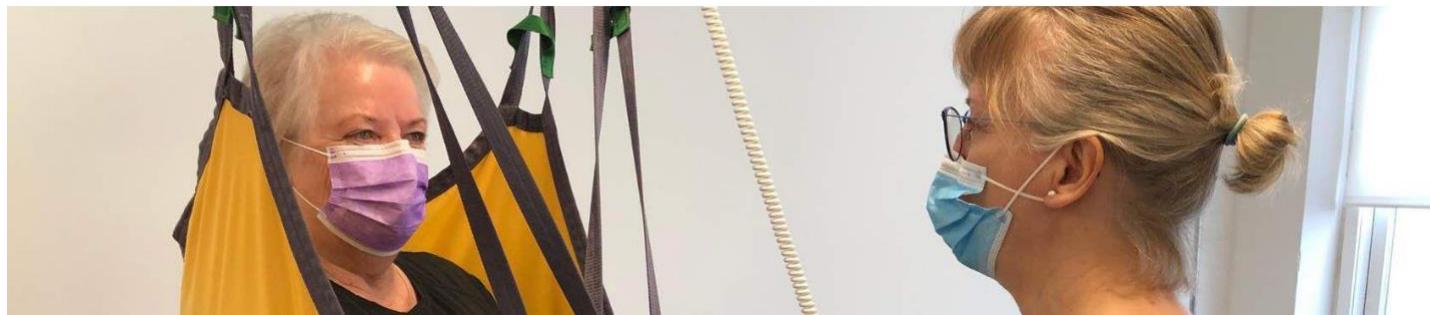
Uvod

Ovaj interaktivni priručnik kroz šest poglavlja Vas vodi kroz najvažnije segmente koje je potrebno savladati kako bi ste mogli primijeniti tehnike sigurnog transfera kao i savladati metodologiju Peer to Peer učenja.

Interaktivne veze: Ova ikona označava interaktivnu vezu koja vas vodi na video upute.

- **Poveznice za:** Tečaj na različitim jezicima:
 - [E-learning tečaj na engleskom](#)
 - [E-learning tečaj na danskom](#)
 - [E-learning tečaj na švedskom](#)
 - [E-learning tečaj na grčkom](#)
 - [E-learning tečaj na hrvatskom](#)
 - [E-learning tečaj na španjolskom](#)
- **Poveznice za:** Priručnici na različitim jezicima - Tehnike sigurnog transfera
 - [Handbook in English](#)
 - [Manual el Español](#)
 - [Håndbog på Dansk](#)
 - [Handbok på Svenska](#)
 - [Handbook in Greek](#)
 - [Priručnik na hrvatskom](#)

Poglavlje 1

Peer to Peer podučavanje

Peer to Peer podučavanje

Učenje uz pomoć kolega, poznato i kao Peer učenje i/ili Peer to Peer poučavanje, predstavlja međunarodno priznat oblik modela akademske podrške u strukovnom i visokom obrazovanju. To je jedan od najstarijih oblika suradničkog i povezujućeg učenja u društvu i pruža priliku za učenje iz znanja i iskustva sebi sličnih. Nadalje, može se definirati kao učenje u kojem pojedinci jednakog ili usporedivog statusa pomažu jedni drugima u učenju na formalne i neformalne načine. Isto tako, omogućuje razmjenu znanja, ideja i iskustva između učenika odnosno polaznika tečaja. Učenje u autentičnom radnom okruženju cijene kako studenti, kliničari, članovi znanstvene zajednice tako i laici, jer na zanimljiv i opušten način razvija vještine i atribute potrebne za profesionalnu praksu. Peer to Peer učenje također poboljšava mogućnosti učenja studenata pružajući im povratne informacije koje su tradicionalno dobivali od kolega kliničara. Na taj način se pruža prilika za raspravu o procesima donošenja odluka, što je ujedno i prilika za dijeljenje izazova i društvenu podršku u procesu učenja. Ovaj model učenja smanjuje tjeskobu učenika i pomaže u učenju. Posljedično, to povećava zadovoljstvo učenika kliničkim obrazovanjem. Modeli Peer to Peer učenja imaju potencijal za povećanje kapaciteta obrazovanja na radnom mjestu. Više informacija o modelima Peer to Peer učenja, njihovim principima i kako ih olakšati, kao i pitanja za samoevaluaciju možete pronaći u Dodatku. Također vas pozivamo da razgovarate o svojim najboljim praksama Peer to Peer učenja na našem **forumu** odnosno **Web mjestu**.

Neki od **važnijih kriterija za učinkovito uzajamno učenje** (Peer to Peer učenje) (Sevenhuijsen et. al., 2013) su:

- prilagođeni parovi polaznika ili mali timovi za vježbe, sadržaj i način učenja prilagođeni potrebama polaznika i njihovim prethodnim vještinama,
- ne oslanjanje na preopširan doprinos kliničkog instruktora/predavača,
- pružanje smislenog iskustva učenja za polaznike,
- ishodi učenja moraju biti primjenjivi na različita okruženja i područja rada.

PRIMJERI ALATA / AKTIVNOSTI PREPORUČENIH ZA UČENJE TEHNIKA SIGURNOG PRENOSA

Peer to Peer knjiga povratnih informacija

Ovo je alat za komentare temeljene na izvedbi koji popunjavaju polaznici. Na primjer, bilješke se unose kada se promatra određeno ponašanje.

Promatranje kolega i povratne informacije

Ovo je aktivnost u kojoj predavač dizajnira praktični primjer (okvir) s ciljem poticanja polaznika na pružanje povratnih informacija u skladu s ciljanim ishodima. Taj okvir služi polaznicima kao vodič u pružanju povratnih informacija nakon procjene pacijenta i/ili intervencije i korištenih metoda transfera.

Usmena povratna trijada

Ovo je razgovor između polaznika tečaja (Peer-a) o interakciji koju su promatrali, a koja se odvijala između pacijenta i jednog polaznika.

Uzorak refleksijske prakse

Ovo predstavlja vodič za kritičku refleksiju nakon promatrane interakcije između polaznika i pacijenta.

Neke smjernice za Peer to Peer voditelje

Moguće je da u nekoj određenoj zemlji prevladavaju različiti tehnički i pravni uvjeti. Stoga neki modeli transfera moraju biti razmatrani i prilagođeni u ovom kontekstu.

Ne vole svi natjecanja i usmenu interakciju. Ne morate ih eliminirati, ali koristite ih povremeno.

Biti voditelj Peer grupe ne znači samo biti voditelj grupe. On/ona: komunicira, dopušta, ohrabruje, poštije, ne nameće.

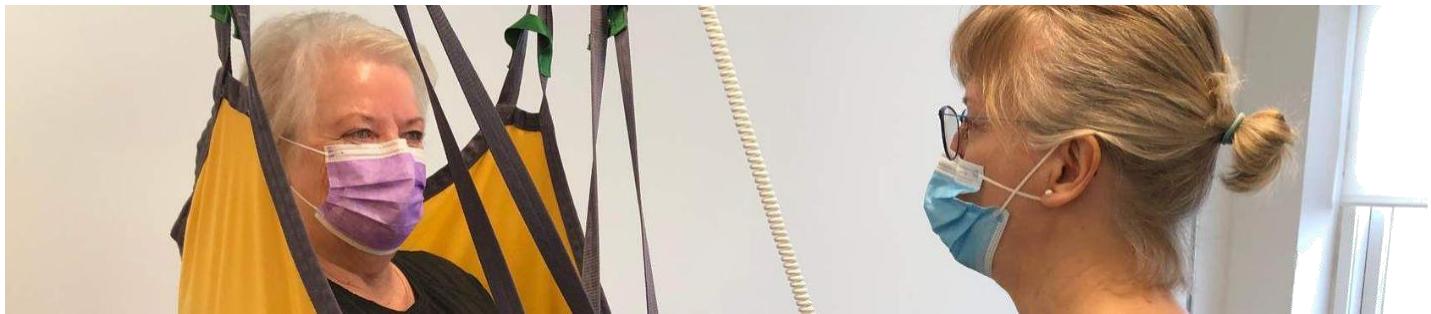
Integrirati „što naučiti“ s „kako naučiti“.

Kulturološke razlike u pristupu pacijentu i ljudskom tijelu može izazvati nesporazume i otpor. Budite ih svjesni i poštujte ih.

Poglavlje ²

*Oprema koja se primjenjuje tijekom
transfera*

Oprema koja se primjenjuje tijekom transfera

Oprema koja se primjenjuje tijekom transfera

Ovdje navodimo opremu koja se primjenjuje tijekom provođenja transfera bez obzira na stupanj mobilnosti korisnika. Za sada se upoznajte s opremom, bez procjene kada ju trebate koristiti.

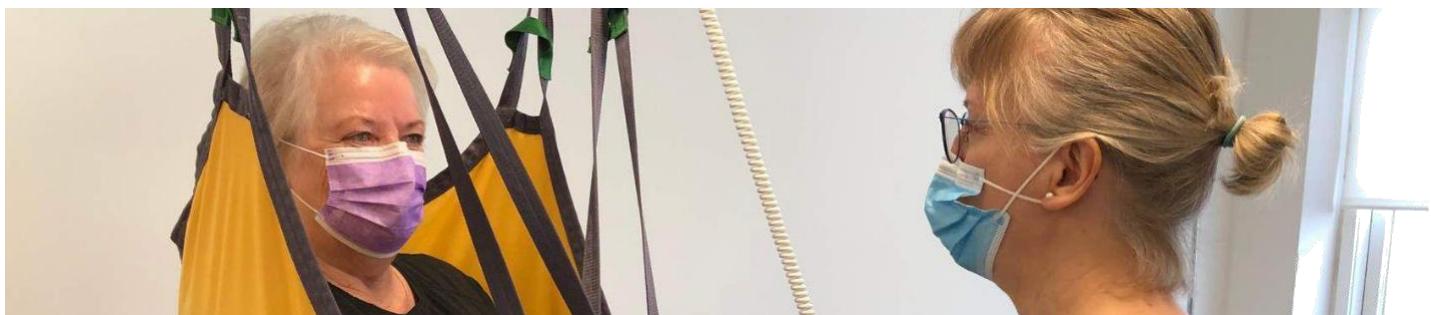
KREVET ZA NJEGU Funkcija kreveta za njegu je podrška korisniku i pružatelju skrbi tijekom transfera, kao i pomoć pružatelju skrbi u održavanju dobrog radnog položaja.

PLAHTA ZA TRANSFER Plahta za transfer (polyglide) se koristi za transfer korisnika općenito, bilo da se radi o transferu u krevet ili iz kreveta u invalidska kolica. Pomična plahta se koristi za smanjenje trenja između korisnika i površine.

PLAHTA ZA OKRETANJE Plahta za okretanje služi za pozicioniranje i prebacivanje u krevet ili iz kreveta teško pokretnih i nepokretnih korisnika. Može se koristiti ručno ili u kombinaciji s dizalom za pacijente.

Oprema koja se primjenjuje tijekom transfera

JASTUK ZA POZICIONIRANJE Jastuk za pozicioniranje prilagođava se korisniku. Koristi se za pozicioniranje korisnika u krevetu npr. podržavajući pacijenta koji leži na boku pružajući mu udobnost.

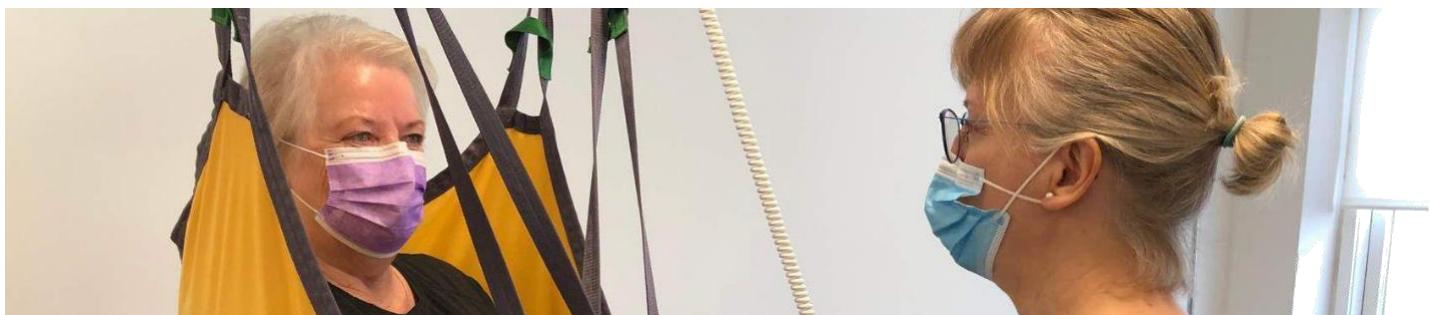
INVALIDSKA KOLICA Invalidska kolica su dizajnirana za upravljanje svim aspektima posturalne potpore i udobnosti, s ciljem zadovoljavanja niz zahtjeva za pozicioniranjem. Nagib naprijed i nagib nazad se lako podešavaju.

PODIZAČ (RAIZER) Podizač (raizer) je mobilna stolica na baterije čija je svrha podizanje korisnika. Raizer pomaže osobi koja je pala da za nekoliko minuta dostigne gotovo stoeći položaj. Pomagalom upravlja jedna osoba. Upravljanje raizerom iziskuje ograničen fizički napor pružatelja skrbi.

PLATFORMA ZA TRANSFER Platforma za transfer podržava klijenta tijekom transfera između npr. kreveta i invalidskih kolica. Pruža klijentu sigurnost u uspravnom položaju, a koji se pri tome pridržava za rukohvate.

Oprema koja se primjenjuje tijekom transfera

DIZALO Mobilno dizalo pomaže pružateljima skrbi pri podizanju i premještanju osoba s poteškoćama u kretanju. Različite situacije zahtijevaju različita rješenja za udobno i sigurno podizanje, što također poboljšava radno okruženje i sigurnost za pružatelje skrbi.

STROPNO DIZALO Stropno dizalo se koristi za transfere u kombinaciji s pojasm. Također se može kombinirati s kliznim plahtama za okretanje i pozicioniranje u krevetu.

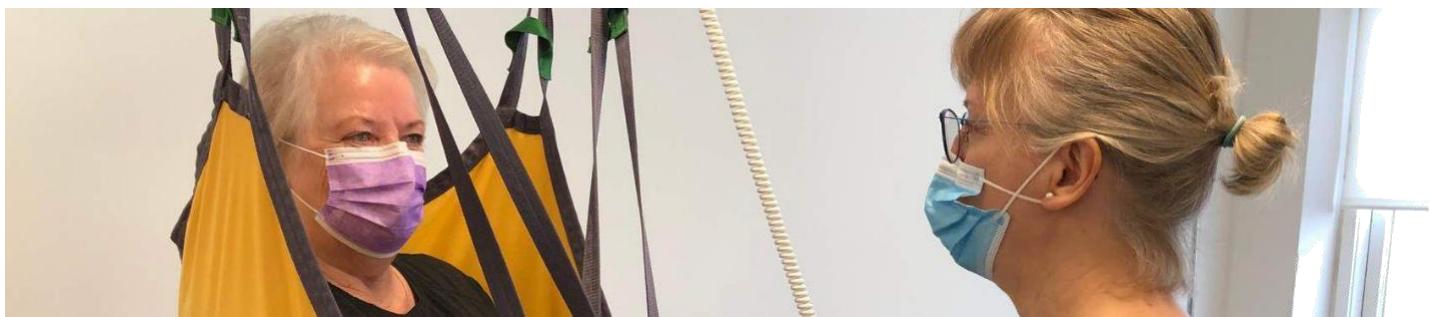

NOSILJKA ILI POJAS se koristi za opće transfere s ciljem podupiranja tijela. Nosiljka je idealna za podizanje, pomicanje i pozicioniranje korisnika sa smanjenom kontrolom tijela. Korištenje odgovarajućeg pojasa ključno je za učinkovit transfer kako bi se osigurala udobnost, dostojanstvo i sigurnost korisnika i pružatelja skrbi.

Poglavlje ³

Principi i ergonomija transfera

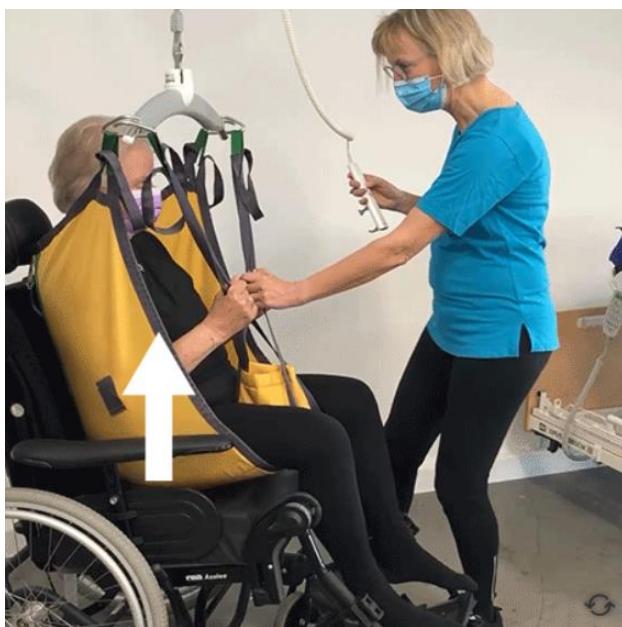

Uvod u principe i ergonomiju transfera

↔ Horizontalno:

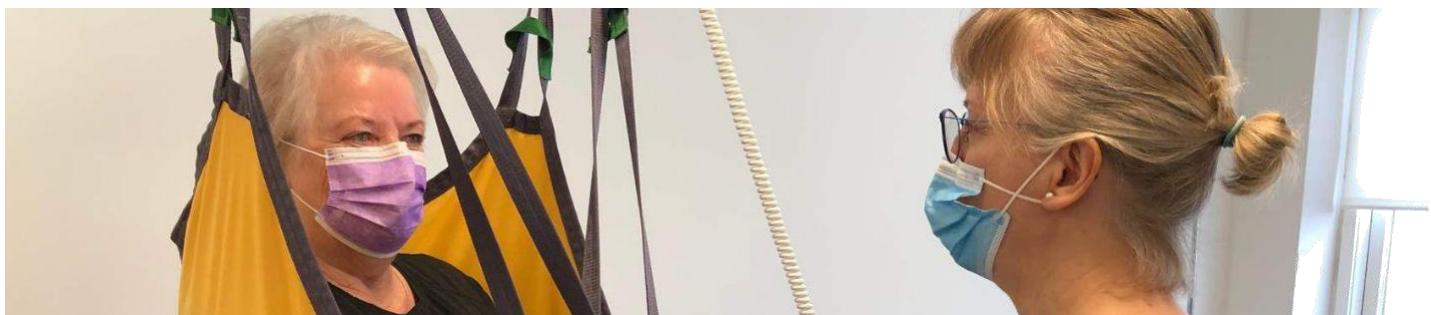
Transferi su uvijek horizontalni. To znači da su pokreti korisnika horizontalni, a ne protiv gravitacije. Fokus je na smanjenju trenja između korisnika i površine na kojoj korisnik leži ili sjedi. To ujedno smanjuje i potrebnu silu koju pružatelj skrbi mora koristiti te omogućuje korisniku aktivnost tijekom transfera. Transferi u horizontalnoj razini mogu se obavljati ručno "rolanjem, povlačenjem, guranjem" ili korištenjem tehničkih pomoćnih uređaja.

↑ Vertikalno:

Pokreti su okomiti kada su pokreti korisnika protiv gravitacije, npr. ustajanje. Ako korisniku treba pomoći, pružatelj skrbi ga može usmjeriti, ali korisnik mora biti u mogućnosti sam napraviti pokret. Ako korisnik nije u stanju samostalno napraviti pokret, pružatelj skrbi mora koristiti tehničke pomoćne uređaje kako bi izbjegao rad protiv gravitacije.

Metode transfera Ergonomija i radni položaji

Ergonomija rada iznimno je važna za pružatelje skrbi, ali i za sigurnost korisnika. Osvijestite svoj radni položaj tijekom rada, kako biste cijelo vrijeme bili u optimalnom radnom položaju.

Povlačenje izvodite uspravnih leđa i lagano savijenih koljena.

Obiđite krevet umjesto naginjanja nad korisnikom.

Ne povlačite. Koristite pomoćne alate za vertikalni transfer.

Teško je pronaći dobar položaj tijekom rada na podu.
Pokušajte kleknuti umjesto da se sagnete.

Teško je pronaći dobar položaj tijekom radu na podu.
Pokušajte kleknuti umjesto da se sagnete. Držite leđa uspravno.

U ovoj situaciji povucite uspravnim leđima i ispruženim rukama.

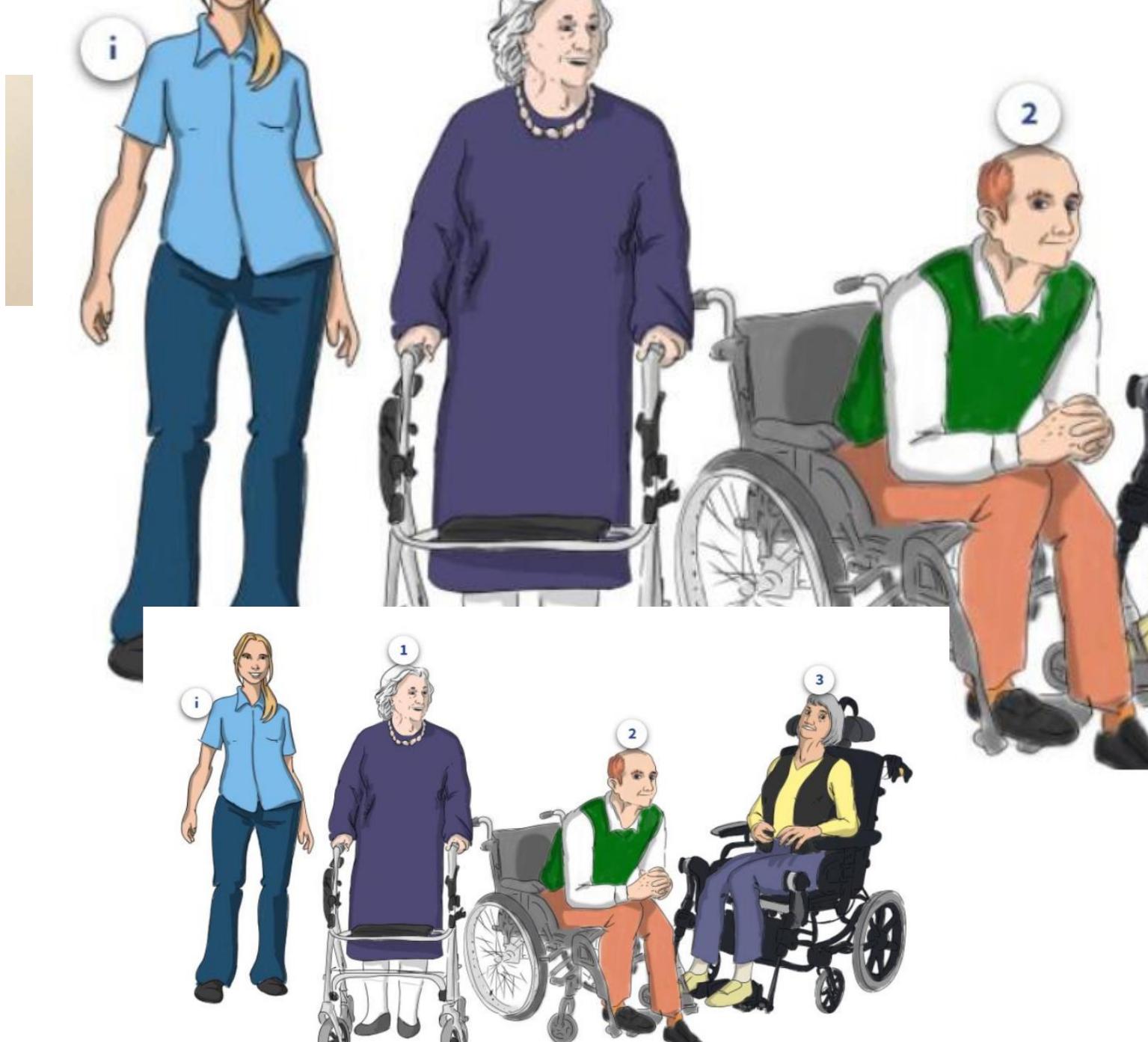
Radite sa savijenim koljenima i ravnim leđima, kad god je to moguće.

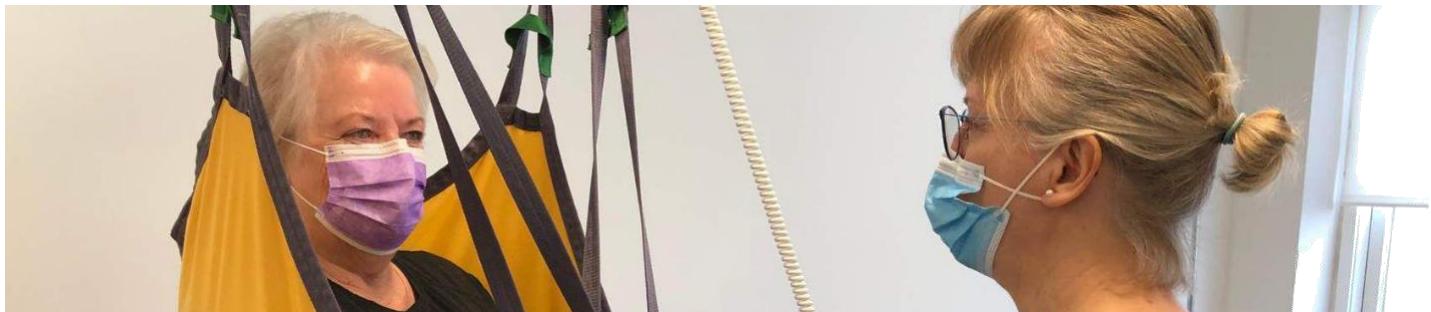

Poglavlje 4

*Mobilnost i procjena
rizika/stupnja funkcionalnosti*

Važan dio procjene rizika je procjena razine funkcioniranja korisnika s kojim provodite transfer. Važno je prepoznati **crvenu zonu** unutar svake razine mobilnosti.

Uvod u stupanj funkcionalnosti: Anna, Bill i Carrie

Predstavit će vam se tri korisnika: Anna, Bill i Carrie. Svatko od njih predstavlja drugačiji stupanj tjelesne funkcionalnosti.

Anna

Upoznajte Annu

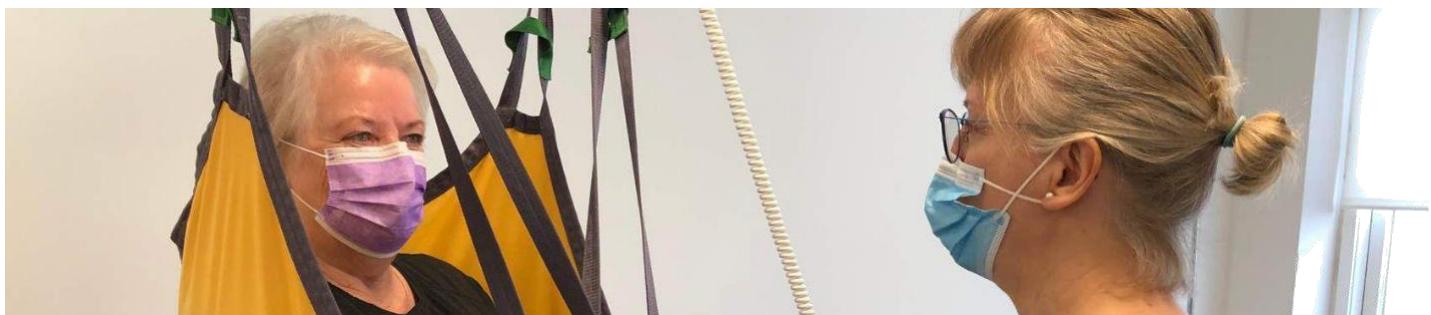
Anna – Stupanj funkcionalnosti 1 – Korisnik koji može hodati

Može stajati i sjediti bez pomoći
Može ustati sa stolice i okrenuti se u krevetu s jedne na drugu stranu
Može šetati, ponekad koristi pomagalo
Treba malo pomoći prilikom ulaska i izlaska iz kreveta

Možda ima kognitivnih problema, kao što su:

Problemi u suradnji
Orijentacija u vremenu i prostoru
Treba pomoći za planiranje svakodnevnih aktivnosti
Teško prilagođava ponašanje okolnostima

Uvod u stupanj funkcionalnosti: Anna, Bill i Carrie

Bill

Upoznajte Bill-a

Bill – Stupanj funkcionalnosti 2 – Korisnik koji može sjediti

[Ovdje](#)

Može sjediti bez pomoći

Može stajati držeći se za rukohvat ili pomagalo

Može ustati i sjesti uz pomoć i može surađivati tijekom okretanja u krevetu

Može hodati nekoliko koraka uz pomagalo, ali ima problema s ravnotežom

Treba invalidska kolica

Treba pomoći prilikom transfera u vidu pomagala, kao što su: hodalica, platforma za transfer ili dizalo

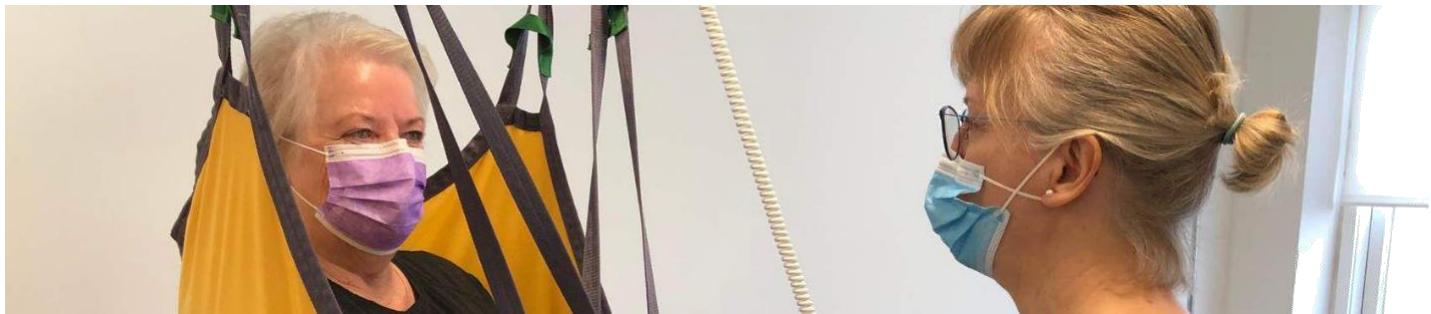
Možda ima neke kognitivne probleme, kao što su:

Teškoće u suradnji

Orientacija u vremenu i prostoru

Treba pomoći za planiranje svakodnevnih aktivnosti

Teško prilagođava ponašanje okolnostima

Uvod u stupanj funkcionalnosti: Anna, Bill i Carrie

Carrie

Upoznajte Carrie

Carrie – Stupanj funkcionalnosti 3 – Korisnik koji leži

Treba pomoći pri sjedenju

Ne može stajati

Treba pomoći pri okretanju u krevetu, može ležati na boku
Koristi invalidska kolica

Treba pomoći pomagala tijekom transfera:
dizalo, nosiljka ili pojas, pomična plahta

Možda ima neke kognitivne probleme:

Teškoće u suradnji

Orijentacija u vremenu i prostoru

Treba pomoći za planiranje svakodnevnih aktivnosti

Teško prilagođava ponašanje okolnostima

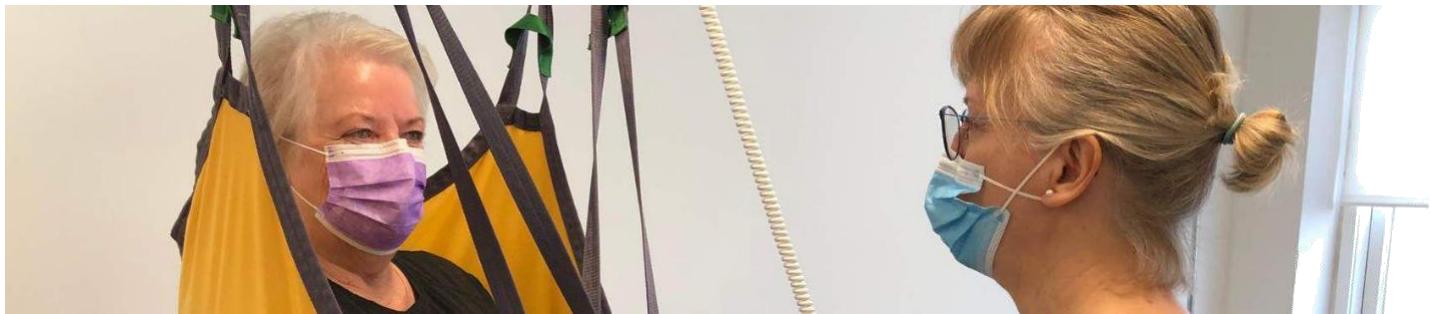
Ovdje

Poglavlje ⁵

Metode transfera

Metode transfera Ustajanje iz stolice i hodanje

Koristite videozapise kako biste naučili pojedinačne korake u primjeni i provođenju sigurnih transfera. Obratite pažnju na svoju radnu ergonomiju i procjenu mobilnosti korisnika. Koristite forum na webu kako biste razgovarali o svom iskustvu.

Nemojte povlačiti niti gurati. Vaša uloga je voditi aktivnost rukom.

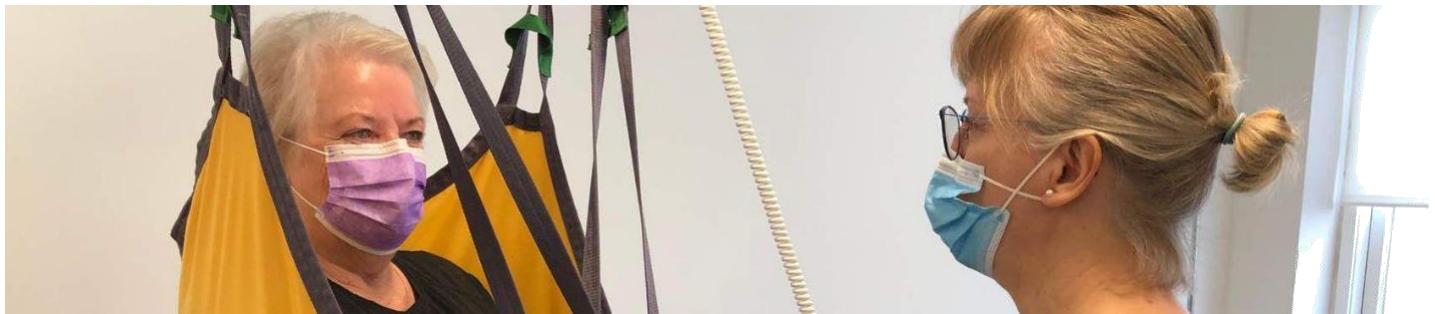
Ustajanje iz stolice

Nemojte povlačiti niti gurati. Vaša je uloga voditi aktivnost hodanja uz pružanje lagane potpore ispod lakta i ramena.

Hodanje

Metode transfera

Korištenje plahte za transfer u krevetu

Preklopite plahtu i postavite ju ispod korisnika. Ne naginjite se preko korisnika, nego obiđite krevet.

Postavljanje plahte za transfer

Zamolite korisnika da se malo okrene na bok. Postavite plahtu. Obiđite krevet, ne naginjite se preko korisnika. Podignite podnožje prije nego zamolite korisnika da podigne zdjelicu i pomakne se.

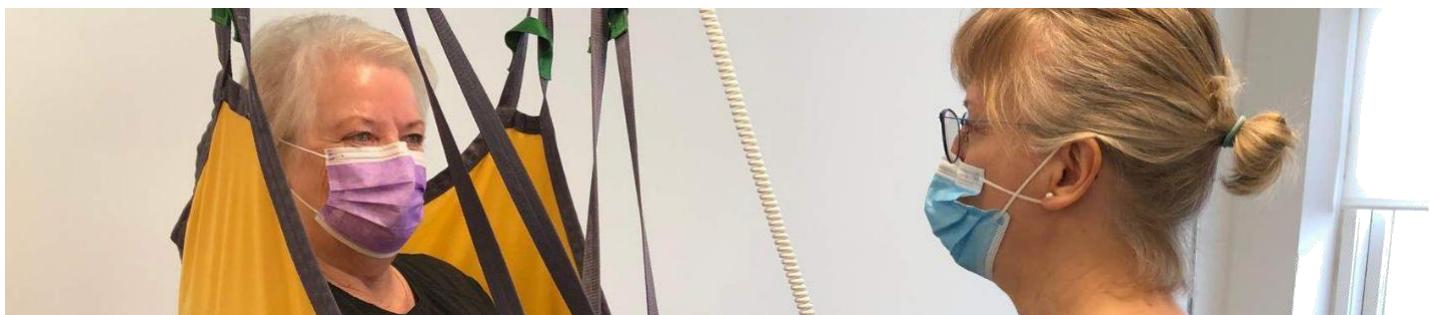
Repozicioniranje pomoću plahte za transfer

Zamolite korisnika da savije ruke i noge kako bi vam pružio više prostora za rad.

Postavljanje plahte ispod korisnika sa strane

Metode transfera

Korištenje plahte za transfer u krevetu

Korisnik leži na plahti za transfer (polyglide). Stavite dodatnu (običnu) plahtu na plahtu za transfer. Zamolite korisnika da se pomakne u suprotnu stranu, a potom povucite gornju (običnu) plahtu.

Okretanje korisnika na bok pomoću plahte za transfer

Podignite ležaj na odgovarajuću visinu. Zamolite korisnika da se nagne u suprotnu stranu. Postavite plahtu za transfer (polyglide) 20 cm od ruba kreveta kako biste izbjegli opasnost od pada.

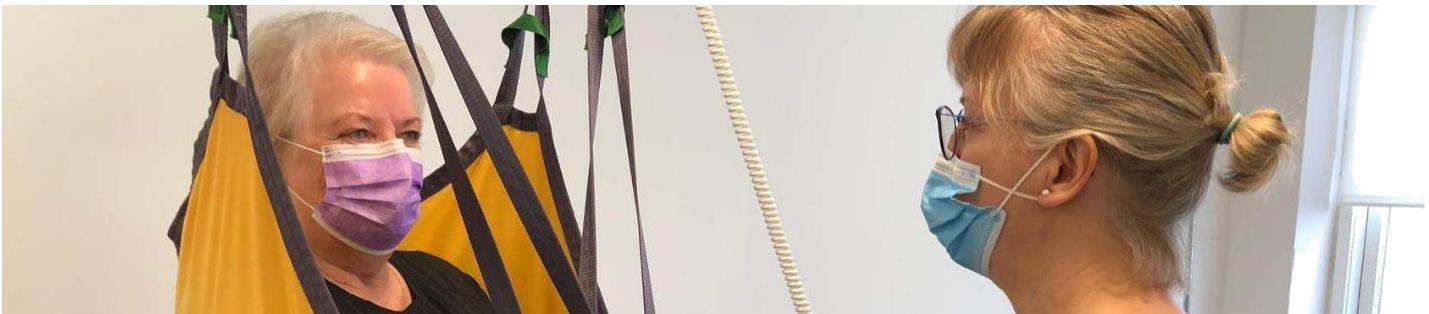
Postavljanje plahte za transfer ispod korisnika u sjedećem položaju

Radite s ispruženim laktovima. Imajte na umu da ne podižete noge umjesto korisnika.

Pomoći korisniku da podigne noge na krevet

Metode transfera Korištenje pomoćnih alata

Okrenite korisnika na bok. Stavite pojas pomoću Z metode. Obiđite krevet kako bi ste stavili pojas na odgovarajuće mjesto. Ne saginjite se nad korisnikom.

Postavljanje nosiljke pomoću Z metode

Postavite trake na dizalicu za podizanje. Obiđite krevet. Ne saginjite se nad korisnikom. Prije početka dizanja podignite uzglavlje kako bi pacijent bio u sjedećem položaju. Podignite dizalo i spustite krevet u isto vrijeme.

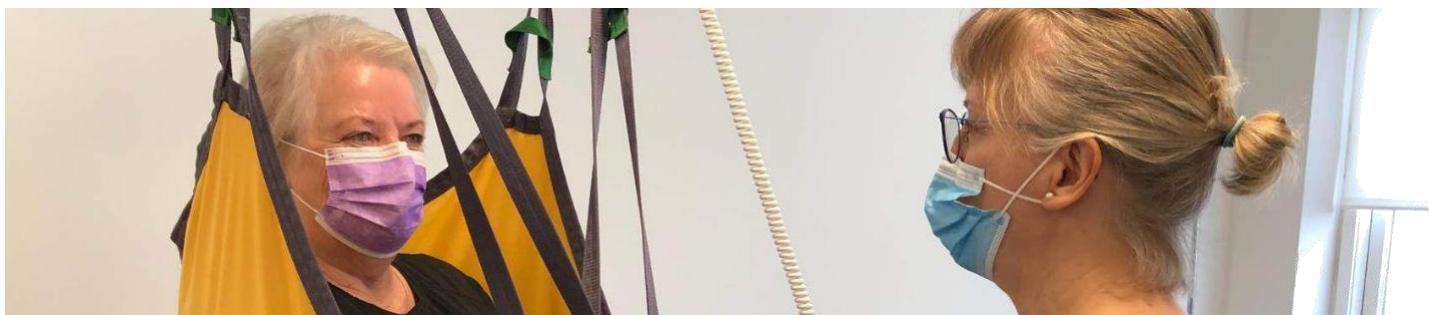
Podizanje

Zakočite stolicu za kupanje. Pobrinite se da je korisnik pravilno pozicioniran. Podignite stolicu za kupanje.

Stavljanje korisnika u stolicu za kupanje

Metode transfera Korištenje pomoćnih alata

Postavite pojasev za transfer (polyglide) ispod korisnika. Zamolite korisnika da se drži za pojaseve. Na kraju spustite dizalo i istovremeno podignite krevet.

Postavljanje nosiljke u kolicima

Postavite pojaseve na dizalo. Zamolite korisnika da se drži za pojaseve. Na kraju spustite dizalo i istovremeno podignite krevet.

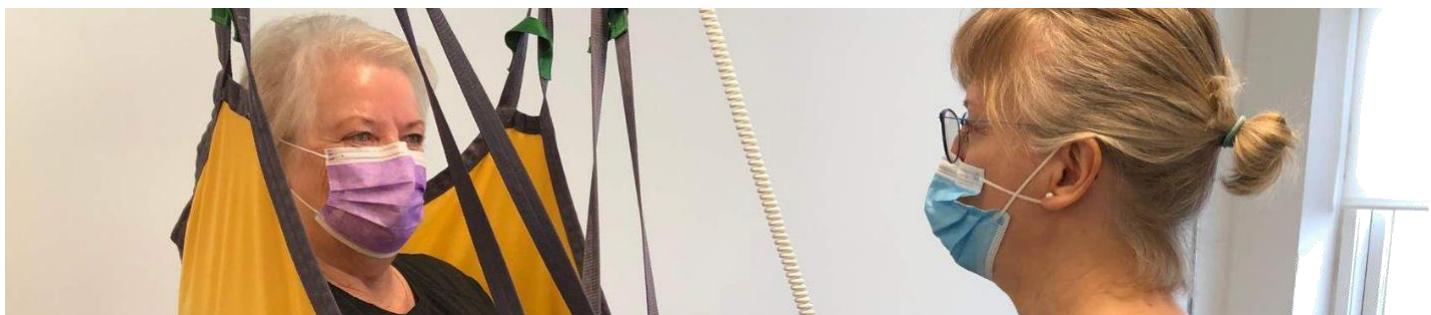
Transfer korisnika iz kolica u krevet

Slijedite upute na videu. Kako biste izbjegli ozljede korisnika nemojte povlačiti nosiljku dok se pojasevi ne pripremaju za pomicanje.

Uklanjanje nosiljke

Metode transfera Korištenje pomoćnih alata

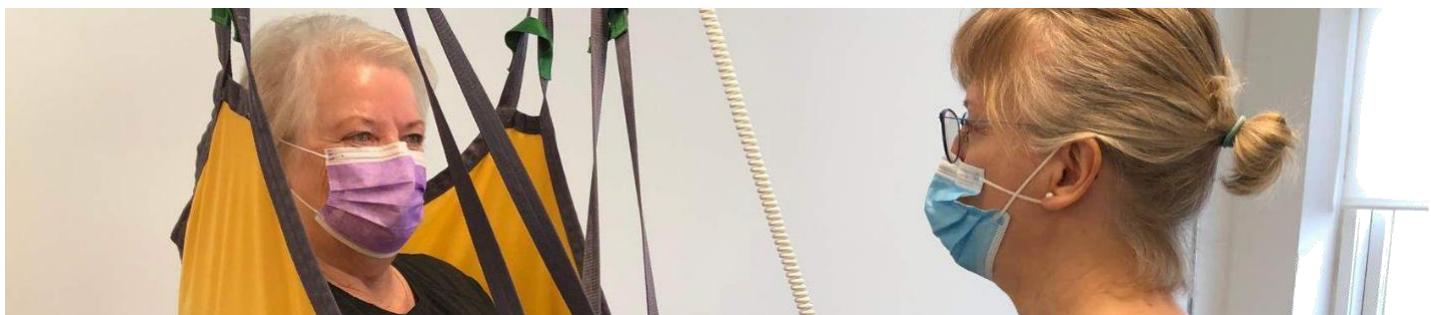

Zakačite remenje plahte za okretanje na konzolu dizala. Postavite potporni jastuk. Jednom rukom koristite daljinski upravljač dok drugom pažljivo gurate korisnika.

[Ovdje](#)

Okretanje pomoću plahte za okretanje i dizala

Metode transfera

Padovi

Nemojte povlačiti niti gurati. Vaša uloga je voditi korisnika kroz pozicije. Koristite dvije stolice.

Pomaganje pri ustajanju metodom sirene

Osigurajte jastuk za podršku glave korisnika. Postavite podizač (raizer) i spojite dijelove. Zamolite korisnika da savije ruke kako bi izbjegao da ga raizer uštipne. Lagano podignite korisnika pomoću daljinskog upravljača.

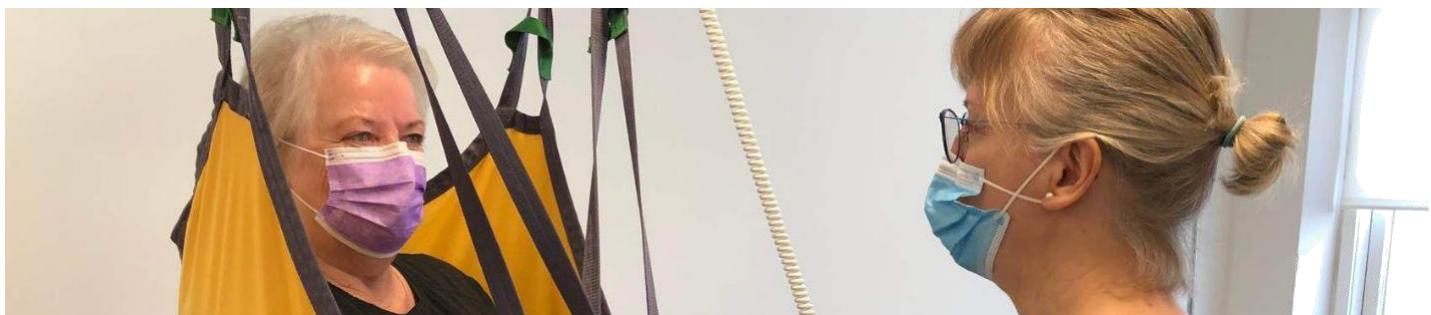
Pomaganje pri ustajanju s poda pomoću podizača (raizer)

Osigurajte udobnost korisnika pomoću jastuka. Stavite pojaz pomoću Z metode. Pridržite glavu korisnika tijekom podizanja.

Podizanje s poda pomoću dizala

Metode transfera

Korisnik je pao ili je u nesvijesti

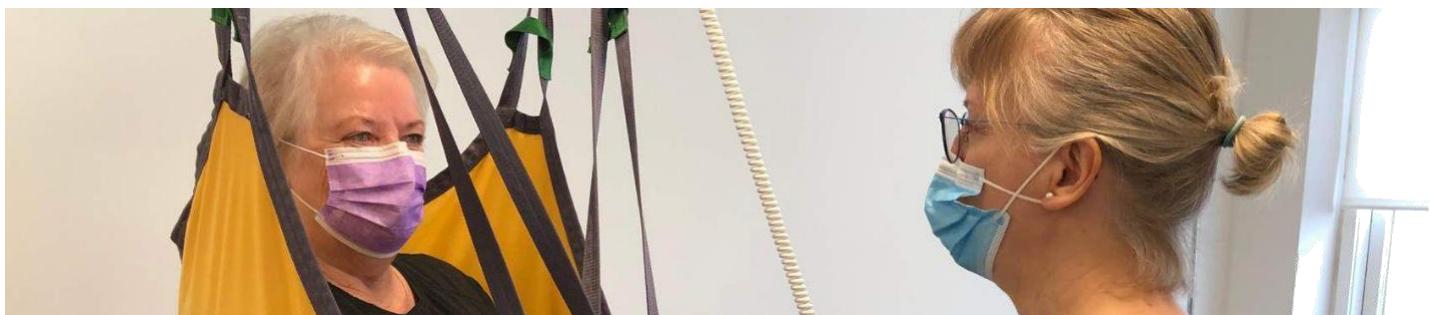
Korisnik je teško ozlijeden ili bez svijesti. Provjerite diše li, te pokušajte uspostaviti kontakt. Pozovite hitnu pomoć i kolege. Ako korisnik ne diše, započnite oživljavanje.

Korisnik je pao, ozlijedjen je ili je u nesvijesti

Poglavlje ⁶

PAL predavanja za voditelje

PAL PREDAVANJA ZA VODITELJE (PAL) Peer-Assisted Learning (učenje uz pomoć kolega)

PAL predavanje je prilika za raspravu o važnim aspektima transfera i otkrivanje mogućnosti za poboljšanje. Potrebno je naglasiti korake koje je potrebno ponoviti i odrediti. Sve tri uloge doprinose poboljšanju procesa učenja sigurnih transfera. PAL predavanja se mogu odraditi nakon svakog videa ili nakon pojedinačnih jedinica. Forum na webu namijenjen je olakšavanju Peer to Peer učenja.

Pitanja za osobe koje su glumile pacijente:

1. Jeste li se osjećali sigurno prilikom transfera?
2. Koji je Vaš opći dojam?
3. Na što treba обратити pozornost i što se treba poboljšati?

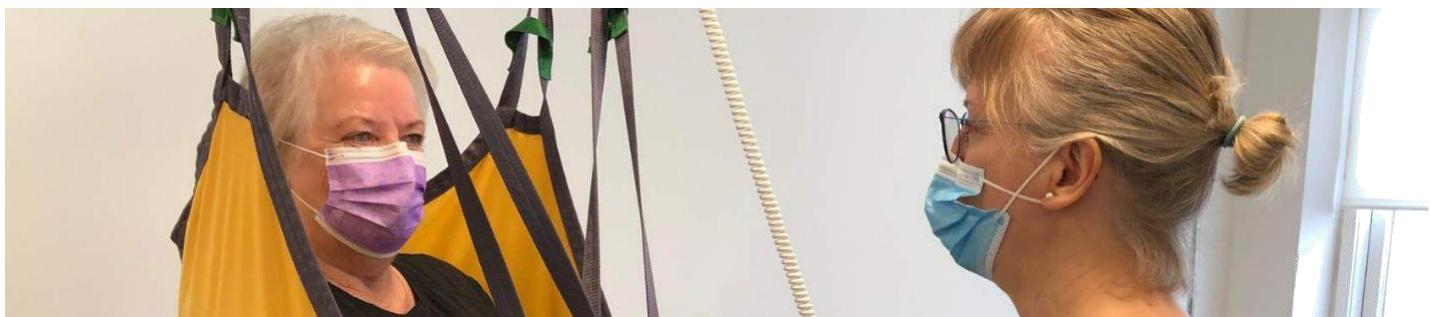
Pitanja za polaznike:

1. Jesu li vam jasni svi koraci?
2. Koji su vaši opći dojmovi kao promatrača?
3. Na što treba обратити pozornost i što se treba poboljšati?

Pitanja za voditelje:

1. Na što je najvažnije обратити pozornost?
2. Kakvu su povratnu informaciju dali polaznici?
3. Koji koraci su iziskivali najviše truda i pozornosti?

Zaključke rasprave, prijedloge i ostalo možete objaviti na **forumu na webu**, kako bi i drugi imali uvid u vaša iskustva.

Metode transfera

Koristite videozapise kako biste naučili pojedinačne korake u implementaciji i provođenju sigurnih transfera.

Evo nekih osnovnih smjernica pri radu:

- 1) Budite svjesni svog radnog položaja (ergonomija tijela).
- 2) Ne povlačite i ne gurajte. Za okomiti transfer koristite pomoćne uređaje.
- 3) Ne saginjite se nad bolesnikom, nego obidite krevet.
- 4) Prilikom podešavanja pojasa pazite da povlačeći pojas ne ozlijedite korisnika.
- 5) Prilikom korištenja podizača (raizer) pazite da korisniku ne uštipnete ruke ili noge.
- 6) Kada postavljate plahtu za transfer (polyglide) u sjedećem položaju na krevetu pazite da ju postavite oko 20 cm od ruba kreveta.
- 7) I što je najvažnije - razina mobilnosti može se mijenjati na dnevnoj bazi - dobro **procijenite** mobilnost svaki put kada provodite transfer.

FORUM na web-u

Forum/oglasna ploča za web posjete namijenjena je interakciji između različitih pojedinaca koji sudjeluju u programu e-učenja, profesionalnih i laičkih pružatelja skrbi, kao i edukatora uključenih u program radi razmjene iskustava, prakse i ideja te olakšavanja procesa učenja. Forum na web-u je sastavni dio ovog interaktivnog

Home | Sttech

Visit our forum at: sttech.freeforums.net

The screenshot shows the homepage of the Sttech forum. At the top, there's a banner with the Sttech logo and the text "Safe Transfer Techniques". Below the banner, there are three main boards:

- E-learning course in Safe Transfer Techniques**: Contains threads for "About the STTech Project", "E-learning course discussions", and "E-learning course materials".
- Safe Transfer Techniques in Practice**: Contains threads for "Assistive Devices for Patient Handling" and "Safe Transfer Techniques Discussions".
- Peer Learning**: Contains a thread for "Ideas for Peer Learning".

At the bottom, there are sections for "Forum Information & Statistics" showing threads and posts counts, and a "Members" section showing user statistics. A legend indicates "New Posts" and "No New Posts".

Dodatak

Modeli Peer to Peer učenja

Postoji deset različitih modela Peer to Peer učenja (kolega od kolege) (Griffiths, Houston & Lazenbatt, 1995.):

- 1) Proctor model – iskusniji polaznici podučavaju neiskusnije polaznike;
- 2) Grupe za učenje – polaznici na istoj razini formiraju partnerstva kako bi pomogli jedni drugima oko sadržaja tečaja i osobnih problema;
- 3) Seminari za diskusiju;
- 4) Privatne grupe za učenje;
- 5) Sponzoriranje – prijateljski sustav ili savjetovanje;
- 6) Sheme međusobnog ocjenjivanja;
- 7) Suradnički projekt ili rad u laboratoriju;
- 8) Projekti u grupama različitih veličina (kaskadno);
- 9) Mentorstvo na radnom mjestu;
- 10) Aktivnosti zajednice.

Načela Peer to Peer učenja

Postoji osam načela Peer to Peer učenja (Arendale & Lilly, 2014):

- 1) Obrazovna teorija vodi odabir učinkovitih aktivnosti učenja
- 2) Multikulturalna kompetencija je naučen i cijenjen proces koji poboljšava okruženje za učenje
- 3) Peer to Peer susreti su dizajnirani s unaprijed osmišljenim ciljevima učenja
- 4) Aktivnosti se razlikuju prema zadacima učenja
- 5) Predavanja su prilike za modeliranje, dijeljenje i vježbanje produktivnog ponašanja tijekom učenja
- 6) Sudionici su aktivno uključeni u sadržaj tečaja uz aktivnu međusobnu interakciju
- 7) Sudionici razvijaju veću vještina praćenja vlastitog učenja
- 8) Autoritet i vođenje predavanja prelazi s voditelja na sudionike kako napreduje edukacija

Dodatak

KAKO OMOGUĆITI IMPLEMENTACIJU OSAM NAČELA PEER TO PEER UČENJA?

Načelo 1: *Edukacijska teorija vodi odabir učinkovitih aktivnosti učenja*

- Odabir aktivnosti trebao bi biti najprikladniji za svladavanje sadržaja
- Afektivna domena i društveno učenje jednako su važni kao i kognitivna domena
- Metakognicija je kritičan dio da postanete stručnjak za učenje

Načelo 2: *Multikulturalna kompetencija je naučen i cijenjen proces koji poboljšava okruženje za učenje*

- Kultura postoji kao skup preklapajućih i ponekad sukobljenih identiteta
- Koristite aktivno slušanje kako bi se osjetio utjecaj kulture na komunikaciju
- Koristite široku paletu kulturno osjetljivih aktivnosti

Načelo 3: *Peer to Peer susreti su dizajnirani s unaprijed osmišljenim ciljevima učenja*

- Odaberite aktivnosti na temelju ciljeva predavanja
- Teškoću treba prilagoditi sadržaju
- Planovi učenja trebaju biti fleksibilni
- Korištenje neformalnih procjena za mjerjenje učenja polaznika
- Razmišljanje o prethodnim predavanjima

Načelo 4: *Aktivnosti se razlikuju prema zadacima učenja sadržaja*

- Sati se odvijaju različito ovisno o sadržaju
- Odabir različitih aktivnosti poput rješavanja problema, primjene koncepata, analiziranja tekstova, demonstracija

Načelo 5: *Predavanja su prilike za modeliranje, dijeljenje i vježbanje produktivnog ponašanja u učenju*

- Korištenje osobnog iskustva za unaprijed planiranje strategija učenja
- Traženje "trenutaka koji se mogu naučiti" za demonstriranje i primjenu strategija učenja – stvaranje prilika za polaznike da vježbaju i dijele

Dodatak

Načelo 6: Sudionici su aktivno uključeni u materiju tečaja uz aktivnu međusobnu interakciju

- Korištenje kooperativnih aktivnosti učenja u kojima polaznici rade jedni s drugima
- Aktivno promatrajte polaznike
- Pratite napredak unutar malih grupa

Načelo 7: Polaznici razvijaju veću vještinu praćenja vlastitog učenja

- Zamolite polaznike da razmisle o svojim ispitima i međusobno se procjenjuju
- Pronalaženje pogrešnih uzoraka
- Pokažite vještine samokontrole

Načelo 8: Autoritet i vođenje predavanja prelazi s voditelja na sudionike kako napreduje edukacija

- Koristite pitanja kako biste potaknuli polaznike na učenje
- Smanjite ovisnost polaznika o edukatoru
- Uspostavite rutine koje usmjeravaju polaznike jedne na druge
- Promatrajte polaznike kako dijele svoje znanje bez uputa

PITANJA ZA INTROSPEKCIJU

1. Koje bi bile prednosti učenja uz pomoć kolega (Peer to Peer učenja)? Koji bi bili nedostaci?
2. Koji bi od deset modela uzajamnog učenja bio najprikladniji za poučavanje tehnika sigurnog transfera?
3. Koji bi od osam principa Peer to Peer učenja bio najprikladniji za poučavanje tehnika sigurnog transfera?
4. Koje potencijalne prepreke treba prepoznati za korištenje Peer to Peer učenja u podučavanju tehnika sigurnog transfera?
5. Koji se mogući načini učinkovite povratne informacije od kolega mogu koristiti za podučavanje tehnika sigurnog transfera?

Bilješke i izvori

1. Arendale, D. R., Lilly, M. (2014). Guide for Peer Assisted Learning (PAL) group facilitators. University of Minnesota. Available at: <https://conservancy.umn.edu/handle/11299/200395> (07/01/2022)
2. Griffiths, S., Houston, K., Lazenbatt, A. (1995). Peer Tutoring: Enhancing Student Learning Through Peer Tutoring in Higher Education. University of Ulster Publishing.
3. Sands, J., Lilly, M. (2019). Guide for Peer Learning Facilitatiors. University of Minnesota. Dostupno na: <https://conservancy.umn.edu/bitstream/handle/11299/202627/Guide%20for%20Peer%20Learning%20Fa%20cilitators.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (07/01/2022)
4. Sevenhuijsen, S., Nickson, W., Farlie, M. K., Raitman, L., Keating, J. L. (2013). The development of a peer assisted learning model for the clinical education of physiotherapy students. Journal of Peer Learning, 6(1), 30-45
5. Smærup, M., Sørensen, B. (2021). Handbook Safe Transfer Techniques. Dostupno na: <https://velfaerdsteknologi.aarhus.dk/eu/safe-transfer-techniques/handbook-in-different-languages/handbook-in-english/#1> (07/01/2022).
6. E-learning Safe Transfer Techniques. Dostupno na: <https://velfaerdsteknologi.aarhus.dk/eu/safe-transfer-techniques/e-learning-in-different-languages/> (07/01/2022).

Slike korištene za Interaktivni priručnik izvorno su iz materijala za e-učenje iz projekta.
Link: http://www.elaeer.dk/stt/#/lessons/wQTSE3U1gpjWLQDWu9ZS_64tMZ4NPe7I

Ova publikacija izražava isključivo stajalište njenih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njoj nalaze.